

*Yedinci Sanat Aylık Sinema Dergisinde Film Eleştirisinin Ana Çizgileri**

Ali Karadoğan**

Öz

Bu yazı 1973 yılında yayınlanmaya başlayan *Yedinci Sanat* Aylık Sinema Dergisi'nin film eleştirisinde kullandığı dilin, hangi kategoriler üzerinden bir eleştiri dili oluşturduğunu analiz etmeye çalışmaktadır. Yerli filmler üzerine yapılmış eleştirilerden yola çıkarak derginin sosyolojik ve ideolojik bir eleştiri dili geliştirdiğini göstermeyi amaçlayan yazı, dergide film analizleri yapılırken başvurulan temel, sınıf, gerçekçilik, üslup, bütünlük gibi kavramlar aracılığıyla bu sosyolojik ve ideolojik dilin içerimlerinin neler olduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Yazı, *Yedinci Sanat* dergisinin eleştiri dilinin temel motiflerinden biri olan Yeşilçam'dışı bir sinema anlayışının yol açtığı yeni bir sinema düşüncesinin bu eleştirel söylem içerisinde nasıl biçimlendiğini göstermeye çalışmaktadır. Bir yandan materyalist sinema, ileriye dönük sinema, devrimci sinema gibi kavramlarla açıklanmaya çalışılan bu yeni sinema anlayışı, aynı zamanda derginin eleştirel dilinin belirlenmesine de yol açmıştır. Dergi istediği politik olarak angaje sinema yapma biçimlerine bağlı olarak söylemini de bu politik dil içerisinde kurmuş ve bu dil onun eleştirel yöntemini belirlemiş, derginin sinemanın sanatsal yönüne ilişkin ifadelerini ise baskılamıştır. Dergide dile getirilen her şey politik söylem içerisinde ifade edilmiş, sinemanın sanat olup olmadığına ilişkin tartışma bile bu yönünün geriye itilebileceği düşüncesiyle sınırlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yedinci Sanat Aylık Sinema Dergisi, sosyolojik eleştiri, ideolojik eleştiri, Engin Ayça, Nezih Coş, gerçekçilik.

* Geliş Tarihi: 31/01/2016 • Kabul Tarihi: 16/02/2016.

** Ankara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü.
Ali.Karadogan@media.ankara.edu.tr

*Main Lines of Film Critique in Monthly Cinema Journal of Yedinci Sanat**

Ali Karadoğan**

Abstract

This article is an attempt to analyze upon which categories Monthly Cinema Journal of Yedinci Sanat that has started to publish from 1973 does constitute its own language of film critique. Following the critiques published upon native films in the Journal, this article aims to reveal that the Journal has developed its own sociological and ideological language of critique. This paper discusses the implications of this sociological and ideological language of critique by means of common concepts of that language such as base-structure, reality, style, and totality. This article tries to show how the language of critique in Yedinci Sanat has produced a new cinematic approach that is based on mainstream Turkish cinema (Yeşilçam). This cinematic approach which is explained through the concepts such as materialist cinema, progressive cinema, and revolutionary cinema has also determined the critical language of the Journal. The Journal has supported a certain kind of political cinema and has constructed its own discourse and methods in this political context and this emphasis on the political stance of the Journal has suppressed all statements that may elaborate the artistic aspects of cinema. Almost every statement expressed in the Journal has been stated within this political discourse; even the debates whether cinema is an art or not has enjoyed limited representation in the Journal due to the fact that these debates may push back the political emphasis of the Journal.

Keywords: Monthly Cinema Journal of *Yedinci Sanat*, sociological critique, ideological critique, Engin Ayça, Neziğ Coş, realism.

* Received: 31/01/2016 • Accepted: 16/02/2016.

** Ankara University, Faculty of Communication, The Department of Radio, Television and Film.
Ali.Karadogan@media.ankara.edu.tr